

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом

«06» 12 2017 р. №

4002-1/509

Ректор

В.С. Бакіров

«06» 12

2017 р.

Освітньо-професійна програма

МІЖНАРОДНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Спеціалізація «Міжнародна та європейська економічна
інтеграція»

другий (магістерський) рівень вищої освіти

Схвалено Вченою радою університету «27» листопада 2017 року,
протокол № 17

Розробники програми:

- 1. Матюшенко Ігор Юрійович** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, гарант програми;
- 2. Голіков Артур Павлович** – доктор географічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 3. Григорова-Беренда Лариса Іванівна** – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, заступник декана з навчальної роботи, голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 4. Довгаль Олена Андріївна** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 5. Казакова Надія Артурівна** – кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин, факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна;
- 6. Коновалова Ірина Володимирівна** – кандидат наук з державного управління, заступник начальника Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації

Мета програми

Освітньо-професійна програма підготовки магістра з міжнародних економічних відносин (галузь знань 29 «Міжнародні відносини»; спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізація «Міжнародна та європейська економічна інтеграція») є документом, що визначає вимоги до ступеня вищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими має володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Ця освітньо-професійна програма встановлює:

- обсяг навчання, його нормативний термін;
- вимоги до ступеня освіти та професійного відбору вступників;
- нормативну та варіативну частини змісту навчання за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», спеціалізацією «Міжнародна та європейська економічна інтеграція» інформаційний обсяг та рівень засвоєння у процесі підготовки відповідно до кваліфікаційних вимог;
- рекомендований перелік навчальних дисциплін підготовки фахівців та компетентності, що вони формують;
- форми атестації здобувачів вищої освіти.

Обсяг програми – 90 кредитів ECTS

Нормативний термін навчання – 1 рік 4 місяці

Вимоги до ступеня вищої освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою, і вимоги до професійного відбору вступників.

Особа має право здобувати ступінь вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин за умови наявності в неї ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.

Прийом на основі ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин здійснюється за результатами вступних випробувань. Особа може вступити для здобуття ступеня вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин на основі ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, здобутого за іншою спеціальністю, за умови успішного проходження додаткових вступних випробувань з урахуванням середнього бала документа про набуття ступеня вищої освіти бакалавр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст.

Результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти.

Загальні компетентності магістра з міжнародних економічних відносин, міжнародна та європейська економічна інтеграція:

- здатність до безперервного та актуального навчання;
- уміння застосовувати знання на практиці;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність генерувати нові ідеї;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до критики та самокритики;
- уміння працювати в команді;
- знання та розуміння предметної області, професії;
- здатність діяти на основі етичних мотивів;
- уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми;
- здатність до підприємницького мислення та вміння взяти на себе ініціативу;
- уміння мотивувати людей та досягати спільних цілей.
- уміння розробляти та управляти проектами;
- уміння управляти якістю виконуваної роботи
- вільне володіння усно та письмово першою іноземною мовою;
- уміння та навички спілкування другою іноземною мовою;
- здатність приймати нестандартні рішення та креативно мислити;
- готовність перейняти на себе відповідальність і проявити лідерські якості;
- уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел;

- здатність до вирішення проблемних ситуацій;
- здатність здійснювати науковий пошук та висвітлювати отримані результати в наукових публікаціях.

Фахові компетентності магістра з міжнародних економічних відносин, міжнародна та європейська економічна інтеграція:

- уміння виявляти міжнародно-економічні й дипломатичні сенси і значення проблем, що потрапляють у фокус професійної діяльності;
- знання й використання в професійній діяльності методів аналізу й моделювання міжнародних процесів;
- здатність проводити дослідження з актуальних проблем міжнародних економічних відносин;
- уміння працювати в міжнародному контексті;
- уміння використовувати у своїй діяльності іноземну мову;
- здатність використовувати сучасні програмні засоби;
- уміння аналізувати сучасні тенденції економічного розвитку світової цивілізації;
- здатність проводити комплексні дослідження і моніторинг світових і регіональних ринків товарів та послуг, стану зовнішньоекономічної діяльності країн;
- здатність діагностувати стан економічного середовища підприємств та організацій;
- здатність розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії розвитку регіонів та держав, різноманітні програми економічного розвитку;
- здатність визначати територіальну організацію та оцінювати економічний потенціал регіонів щодо стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків;
- здатність чітко уявляти структуру національної та міжнародної системи правового регулювання зовнішньоекономічних відносин;
- уміння використовувати на практиці основи міжнародного економічного права;
- здатність укладати угоди із зарубіжними та вітчизняними партнерами та забезпечувати їх реалізацію на підставі існуючих вимог міжнародного та національного договірних права;
- здатність керувати роботою підприємств та організацій, приймати відповідальності за свої рішення в межах професійної компетенції;
- здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, підтримувати ділові контакти, використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології;
- здатність з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати й узагальнювати зовнішню і внутрішню управлінську інформацію для здійснення планування, організації, мотивування працівників та контролю за діяльністю підлеглих в підрозділах підприємств та організацій;
- здатність ефективно використовувати інструментарій і технології

сучасного міжнародного менеджменту в управлінні операційними процесами в підрозділах підприємств та організацій, формувати та удосконалювати систему менеджменту підприємства;

- розуміння місця України в системі світогосподарських зв'язків;
- здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародних відносин та володіти методикою викладання;
- володіння навичками науково-дослідної діяльності та здатність їх використання в практичній діяльності;
- здатність аналізувати сучасні інтеграційні процеси та визначати їх компаративні переваги;
- володіння навичками сучасної економічної дипломатії при реалізації державної зовнішньоекономічної політики;
- здатність оцінювати експортний потенціал країни, регіону, галузі та підприємства та розробляти експортні стратегії та бізнес-проекти в рамках концепції «огляду експортних можливостей»;
- здатність розробляти стратегії ефективного трансферу та комерціалізації технологій з урахуванням асоціації України з ЄС;
- здатність використовувати отримані знання щодо практичних аспектів Угоди про асоціацію України з ЄС для аналізу наслідків й розробки практичних рекомендацій для реального сектору економіки країни

Перелік нормативних модулів (навчальних дисциплін і практик)

1 семестр			
<i>Модуль (навчальна дисципліна, практика)</i>	<i>К-ть кредитів</i>	<i>Форма підсумкового контролю</i>	<i>Компетентності та результати навчання</i>
Цикл професійної та практичної підготовки			
Актуальні проблеми світового господарства і МЄВ»	4	Екзамен	– знання основних проблем розвитку глобальної економіки та міжнародних економічних відносин; – знання законів розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин; – здатність визначати асиметрію у світовому виробництві та міждержавних економічних зв'язках; – знання основних положень концепції нового економічного порядку та шляхів їх втілення у міжнародну практику; – знання проблем урбанізації світової економіки та агломерації міст.
Методика викладання у вищій школі	3	Залік	– знання структури системи вищої освіти в Україні; – здатність готувати й проводити лекції, практичні й семінарські заняття;

			– уміння організувати індивідуальну та самостійну роботу студентів
Міжнародне економічне право	3	Екзамен	– знання процесу становлення та розвитку сучасної системи міжнародного економічного права; – уміння використовувати основні положення сучасної системи багатостороннього регулювання міжнародної торгівлі; – здатність використовувати основні напрямки правового регулювання сучасних міжнародних перевезень.
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Контрольна робота	– уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; – уміння використовувати у своїй діяльності іноземну мову; – готовність вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених завдань; – уміння вести діалог, листування, переговори іноземною мовою в межах поставлених завдань; – уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з іншомовних джерел; – уміння використовувати у своїй діяльності іноземну мову.
Стратегія регіонального розвитку: європейський контекст	3	Екзамен	– знання основних положень Європейської хартії місцевого самоврядування; – знання основних складових регіонального розвитку; – знання сучасної регіональної політики країн Євросоюзу.
Перекладацька практика без відриву	5	Залік	– уміння здійснювати усний переклад професійного тексту; – здатність здійснювати письмовий переклад професійного тексту; – вміння вільно спілкуватись іноземною мовою.
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	4		– уміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різноманітних джерел; – уміння використовувати в професійній діяльності методів аналізу й моделювання міжнародних процесів; – здатність проводити дослідження з актуальних проблем міжнародних економічних відносин;

			– здатність проводити комплексні дослідження і моніторинг світових і регіональних ринків товарів та послуг, стану зовнішньоекономічної діяльності країн; – здатність діагностувати стан економічного середовища підприємств та організацій; – здатність розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії розвитку регіонів та держав, різноманітні програми економічного розвитку; – здатність визначати територіальну організацію та оцінювати економічний потенціал регіонів щодо стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків
2 семестр			
Цикл професійної та практичної підготовки			
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Залік	див. в попередньому семестрі
Педагогічна (асистентська) практика	5	Залік	– уміння обрати форми навчальних занять; – здатність підготувати лекцію / семінарське заняття; – здатність підготувати методичні й дидактичні матеріали; – здатність викладати навчальні дисципліни з галузі міжнародних відносин; – володіти методикою викладання дисципліни з галузі міжнародних відносин
Переддипломна (науково-виробнича) практика	5	Залік	– уміння аналізувати стан проблеми; – здатність збирати, систематизувати й узагальнювати емпіричну інформацію; – уміння застосовувати знання на практиці; – уміння обробляти статистичні дані; – здатність діагностувати стан економічного середовища підприємств та організацій; – здатність організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, підтримувати ділові контакти, – використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та

			інформаційні технології; – здатність з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати й узагальнювати зовнішню і внутрішню управлінську інформацію для здійснення планування, організації, мотивування працівників та контролю за діяльністю підлеглих в підрозділах підприємств та організацій; – здатність ефективно використовувати інструментарій і технології сучасного міжнародного менеджменту в управлінні операційними процесами в підрозділах підприємств та організацій, формувати та удосконалювати систему менеджменту підприємства
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	5		див. в попередньому семестрі
3 семестр			
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки			
Глобальні проблеми сучасності	3	Залік	– уміння з'ясовувати специфіку політичних, соціальних, економічних та духовно-культурних вимірів сучасних глобальних проблем; – здатність визначати основні шляхи вирішення глобальних проблем, які пропонуються сучасними науковцями; – здатність систематизувати знання з можливих сценаріїв майбутнього в напрацюваннях різних шкіл глобалістики.
Цикл професійної та практичної підготовки			
Іноземна мова і переклад за фахом	4	Екзамен	див. в попередньому семестрі
Україна в системі світогосподарських зв'язків	3	Екзамен, контрольна робота	– знання проблем інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків; – знання передумов та необхідності входження України до світового економічного простору; – уміння досліджувати, аналізувати та прогнозувати складові зовнішньоекономічної діяльності України; – здатність проводити комплексні дослідження і моніторинг світових і регіональних ринків товарів та послуг, стану зовнішньоекономічної

			діяльності країн; – здатність розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії розвитку регіонів та держав, різноманітні програми економічного розвитку; – здатність визначати територіальну організацію та оцінювати економічний потенціал регіонів щодо стану та перспектив розвитку зовнішньоекономічних зв'язків; – здатність чітко уявляти структуру національної та міжнародної системи правового регулювання зовнішньоекономічних відносин;
Основи корпоративного управління	3	Залік	– знання особливостей регулювання корпоративних відносин; – оволодіння навичками самостійного творчого мислення, прийняття оптимальних стратегічних рішень, що забезпечують зростання прибутку діяльності корпорацій; – формування необхідних навичок і вмінь корпоративного управління, зокрема, корпоративної культури підприємницької діяльності.
Виконання дипломної роботи з захистом в ЕК	9		див. в попередньому семестрі
Комплексний атестаційний екзамен за фахом МЕВ			– уміння виявляти міжнародно-економічні й дипломатичні сенси і значення проблем, що потрапляють у фокус професійної діяльності; – знання методів аналізу й моделювання міжнародних процесів; – знання актуальних проблем міжнародних економічних відносин; – здатність використовувати сучасні програмні засоби; – розуміння місця України в системі світогосподарських зв'язків; – уміння аналізувати сучасні тенденції економічного розвитку світової цивілізації;
Атестаційний екзамен з іноземної мови і перекладу за фахом			– уміння використовувати у своїй професійній діяльності іноземну мову

Перелік модулів (навчальних дисциплін і практик) за вибором студента

Модуль (навчальна дисципліна, практика)	К-ть кредитів	Форма підсумкового контролю	Компетентності та результати навчання
1 семестр			
Пакет 1			
Друга іноземна мова	2	Контрольна робота	– ознайомлення із національними, культурними традиціями носіїв мови, збагачення знаннями мовленнєвої та немовленнєвої поведінки представників іншої культури; – формування рис полікультурної особистості, що дає можливість брати участь у міжкультурному спілкуванні; – спілкування двома іноземними мовами на професійному рівні, вести бесіди, складати ділові папери.
Пакет 2			
Друга іноземна мова	2	Контрольна робота	див. в попередньому семестрі
2 семестр			
Пакет 1			
Сучасні світові інтеграційні процеси та їх компаративні переваги	4	Екзамен	- знання процедур нотифікацій між країнами та інтеграційними об'єднаннями, процедур та сучасної практики тарифного і нетарифного регулювання та вирішення спорів в рамках СОТ; - уміння аналізувати економічні ефекти та визначати компаративні переваги інтеграційних процесів у світі та в рамках регіональних об'єднань; - використання отриманих знань для визначення інтеграційних стратегій України, проведення порівняльного аналізу форм і наслідків регіональної економічної інтеграції України в рамках інтеграційних проектів Європейського континенту
Євроінтеграція України: практичні аспекти Угоди про асоціацію України з ЄС	4	Екзамен	- знання основних положень і особливостей імплементації поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС; - уміння аналізувати наслідки від реалізації основних напрямів економічного співробітництва в рамках асоціації України з ЄС; - використання отриманих знань для визначення можливостей і загроз від участі України у регіональних об'єднаннях та з урахуванням вимог СОТ

			для ринку збуту продукції реального сектору України
Експортні стратегії України в умовах сучасних інтеграційних процесів	3	Екзамен	- уміння визначити структуру, напрями аналізу, етапи розвитку, проблеми управління і методи оцінки експортного потенціалу країни, регіону, галузі і підприємства; - уміння розробляти та складати бізнес-проекти в рамках концепції «Огляд експортних можливостей» (Export Opportunity Survey, EOS). - практичні навички застосування економічної інформації та інституційних норм ЄС для дослідження кон'юнктури європейських товарних ринків і прийняття управлінських рішень
Друга іноземна мова	2	Залік	див. в попередньому семестрі
Пакет 2			
Міжнародна економічна інтеграція	4	Екзамен	- знання основних принципів і засобів застосування правил СОТ для підтримки міжнародної економічної інтеграції; - уміння аналізувати сучасні інтеграційні процеси у світі; - використання отриманих знань для розробки стратегічних напрямів інтеграції України до глобальних і регіональних інтеграційних об'єднань
Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції	4	Екзамен	- здобуття знань щодо європейського інтеграційного процесу та усвідомлення об'єктивності реалізації євроінтеграційного курсу України; - розуміння економічних і політичних перспектив та проблем України по відношенню до інших інтеграційних угруповань. - уміння проводити порівняльний аналіз можливих наслідків інтеграційних спрямувань України та робити відповідні висновки за його результатами
Експортний потенціал і оцінка експортних можливостей	3	Екзамен	- уміння оцінити експортний потенціал країни, регіону, галузі і підприємства; - уміння оцінити експортні можливості країни, регіону, галузі і підприємства; - практичні навички дослідження кон'юнктури міжнародних та європейських товарних ринків
Друга іноземна мова	2	Залік	див. в попередньому семестрі
3 семестр			
Пакет 1			
Міжнародний трансфер і комерціалізація	3	Залік	- знання механізму, новітніх форм, інструментів державного та

технологій в умовах нової промислової революції			міждержавного регулювання міжнародної передачі технологій, системи правової охорони технологій, особливостей міжнародної ліцензійної торгівлі та особливостей ціноутворення на світовому ринку технологій; - уміння визначити основні форми і стратегії ефективного трансферу технологій, технічні аспекти і маркетинг в комерціалізації технологій, форми захисту інтелектуальної власності та необхідні ресурси й інфраструктуру для комерціалізації технологій та з урахуванням асоціації України з ЄС; - використання отриманих знань при визначення прибутку від використання об'єктів інтелектуальної власності, винаходів і покращуючих інновацій, проведення вартісної оцінки інтелектуальної власності у сфері матеріального виробництва та вартісної оцінки гудвіла в Україні
Сучасна економічна дипломатія в умовах міжнародної інтеграції	3	Екзамен	- знання основних напрямків, ролі та практичної значущості економічної дипломатії, принципів і методів дипломатичної підтримки державної зовнішньоекономічної політики країни; - уміння аналізувати сучасні тенденції економіко-дипломатичного розвитку інтеграційних процесів, розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії та програми розвитку економічної дипломатії для забезпечення вигідних умов конкуренції національних виробників на світових ринках в умовах асоціації України з ЄС; - уміння організовувати та проводити ділові зустрічі і переговори з партнерами та іншими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, підтримувати ділові контакти, використовуючи сучасні технічні засоби, засоби зв'язку та інформаційні технології
Друга іноземна мова	2	Екзамен	див. в попередньому семестрі
Пакет 2			
Технології суспільного розвитку	3	Залік	- знання поняття, видів і періодів економічних трансформацій, закономірностей науково-технічного прогресу, характеристики життєвого циклу, структури і ритму зміни технологічних укладів; - уміння надати характеристики

			конвергенції NBIC-технологій як ключового фактору нового укладу та матеріального базису четвертої промислової революції; - використання отриманих знань для обґрунтування механізму вирішення глобальних проблем та його особливостей для України
Економічна дипломатія	3	Екзамен	- знання основних принципів і методів економічної дипломатії; - уміння аналізувати і розробляти елементи зовнішньоекономічної стратегії та програм для забезпечення конкурентних переваг для національних виробників на світових ринках; - використання отриманих знань для підтримки ділових контактів із застосуванням інформаційних технологій
Друга іноземна мова	2	Екзамен	див. в попередньому семестрі

Система атестації здобувачів вищої освіти

Метою атестації є встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньо-професійної програми та тимчасового стандарту вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізацією «Міжнародна та європейська економічна інтеграція».

Атестація осіб, які здобувають ступінь вищої освіти магістр з міжнародних економічних відносин, міжнародна та європейська економічна інтеграція здійснюється екзаменаційною комісією після повного виконання навчального плану за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізацією «Міжнародна та європейська економічна інтеграція».

Система атестації включає:

1. Комплексний атестаційний екзамен за фахом «Міжнародні економічні відносини»;
2. Атестаційний екзамен з іноземної мови і перекладу за фахом;
3. Захист в ЕК дипломної роботи.

Зміст дипломної роботи повинен відповідати конкретним професійним та соціально-професійним завданням.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна на підставі рішення екзаменаційної комісії присвоює особі, яка успішно виконала освітньо-професійну програму підготовки магістра за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», спеціалізацією «Міжнародна та європейська економічна інтеграція» ступінь вищої освіти магістр; європейська економічна інтеграція, перекладач.